

Cannabis tillåts som medicin i Holland

Publicerat i Narkotikafrågan nr 4, 2003

Från och med i höst får holländska läkare skriva ut cannabis som läkemedel. Den patient som inte får det begärda receptet behöver bara byta till en annan läkare.

Text: Pelle Olsson

Från och med den första september 2003 kan varje holländsk läkare skriva ut cannabis på recept till sina patienter.

– Det finns två preparat att välja på, Bedrocan och SIMM, berättar Bas Kuik som är talesman på det holländska hälsoministeriet. Bägge medicinerna är cannabis i pulverform för inhalation eller att blanda i te och dricka. Det är inte lämpligt att röka eftersom rökningen i sig är skadlig för lungorna.

Bedrocan och SIMM är starkare än den cannabis som säljs i haschkaféerna och något dyrare. Bakgrunden till att drogen upphöjts till läkemedel i Holland är en långvarig debatt om att många människor ändå använder cannabis som medicin. De går till en coffee shop och röker en joint för att lindra smärta eller andra sjukdomssymtom. Hur många det rör sig om kan inte Bas Kuik svara på, men påpekar att från och med nu kan alla som använder marijuana och hasch som medicin kontrolleras och följas upp av sin läkare.

Det har inte varit någon politisk oenighet i frågan, enligt Kuik. Samtliga ledamöter i andra kammaren röstade för den revidering av i narkotikastrafflagen, Opium Act, som måste till för att cannabis ska kunna godkännas som medicin.

Bedrocan och SIMM kan skrivas ut mot MS, matleda och illamående vid cellgiftsbehandling mot cancer och aids, smärta där inga andra läkemedel hjälper, Tourettes syndrom samt vid vård i livets slutskede. Preparaten omfattas inte av den allmänna sjukförsäkringen eftersom den medicinska vetenskapen fortfarande inte kan bevisa att preparaten har någon tillräckligt säker effekt.

Det är alltid läkaren som avgör om han eller hon vill skriva ut cannabis, men Bas Kuik påpekar att patienten alltid kan uppsöka en annan läkare om man nekas recept hos någon.

Guus Cruts som är psykolog och arbetar för det statliga finansierade Trimbos institutet menar att cannabis bara fungerar som medicin på det psykologiska planet.

– Det är förstas bara en teori jag har, säger han, men jag är övertygad om att den stämmer. Effekten av narkotika styrs inte bara av naturlagarna. Inom socialpsykologin har det kunnat bevisas att effekten av sinnesförändrande substanser verkligen påverkas av psykosociala omgivningen. Även meditation, alltså en ren mental, icke kemisk påverkan kan också minska smärta och lindra andra symtom om man själv är övertygad att det har den effekten.

Det holländska beslutet om medicinsk marijuana har väckt uppmärksamhet. I Belgien har hälsominister Rudy Demotte lovat att hans land ska följa holländarna i spåren. Även centralt inom EU håller man på att utreda frågan.

Cannabis har tidigare i historien varit läkemedel. Särskilt i länder med en lång tradition av cannabisrökning, t.ex. i Indien. Det har även funnits cannabispreparat på svenska apotek. På 50-talet utmönstrades drogen ut som läkemedel över hela världen.

I Kanada kan läkare idag skriva ut cannabis vid vissa sjukdomstillstånd och har fått kritik av FN:s narkotikakontrollstyrelse för detta. Vissa delstater i USA har också godkänt att läkare skriver ut drogen på recept. Den federala regeringen motsäger sig detta och flera domstolsprocesser pågår huruvida en delstat kan stifta egna hälsolagar som strider mot den

nationella narkotikastrafflagen.

Det finns visserligen sedan länge ett par godkända läkemedel i USA som innehåller THC, samma aktiva substans som i cannabis, men dessa är syntetiskt framställda i tablettform och ger inget rus. De har inte fått någon större användning.

Världshälsoorganisationen, WHO, är skeptisk till medicinsk marijuana och har inte gett de holländska cannabismedicinerna någon ATC-kod som andra godkända läkemedel får. (ATC=Anatomical Therapeutic Chemical Classification system)

Cannabis som pulver att inhalera eller att röka är fortfarande inte godkänt som läkemedel av den internationella vetenskapliga expertisen.